

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Христо Калчев Кисов, дм

гр. София, ул. „Лайош Кошут” 22, офис №5, ДЦ „Естетична имплантология”

ООД

относно дисертационен труд на тема

„АЛТЕРНАТИВНИ МЕТОДИ ЗА ПРЕПАРАЦИЯ НА ТВЪРДИТЕ ЗЪБНИ ТЪКНИ ЗА ЦЕЛИ ОБВИВНИ КОРОНКИ”

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Протетична дентална медицина“ в Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.2 Дентална медицина

Автор: д-р Магдалена Норман Гуглева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: „ Дентално материалознание и протетична дентална медицина “, ФДМ, МУ – Варна

Научен ръководител:

доц. д-р. Ивета Пламенова Катрева, д.м.

Рецензията е изготвена в изпълнение на заповед № Р-109-419/05. 10. 2023 г. на Ректора на МУ-Варна и Протокол № 1/12.10.2023 г. на Научното жури.

1. Общо представяне на процедурата и на докторанта

Представените комплект материали на хартиен/електронен носител са в съответствие с Процедурата за придобиване на ОНС „Доктор“ в МУ – Варна и Правилника на МУ-Варна.

Докторантката д-р Магдалена Норман Гуглева е представила 3 пълно текстови публикации свързани с дисертационния труд. В една от тях е единствен автор, а в останалите две е със съавтор, като в една от тях е първи автор. И трите са публикувани в реферирано списание International Journal of Science and Research в периода 2021-2023 г.

Бележки и коментар по документите:

Представените документи са изрядно подготвени и подадени, и отговарят на изискванията.

2. Кратки биографични данни за докторантката д-р Магдалена Норман Гуглева:

Д-р Магдалена Норман Гуглева е родена на 26. 06. 1992 г. в гр. Варна. През 2011 г. завършва средно образование в Първа езикова гимназия, гр. Варна. През 2017 г. завършва дентална медицина във ФДМ – София. Тя е назначена през 2018 за асистент в Катедрата по Дентално материалознание и протетична дентална медицина, ФДМ, МУ – Варна. От 2022 г. защитава специалност по протетична дентална медицина. Член е на Българския зъболекарски съюз.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Изпиляването на твърдите зъбни тъкани и снемането на точен и подробен отпечатък са най-важните манипулации в неподвижното зъбопротезиране.

За решаването на тези проблеми са създадени множество материали и методи, които трябва да се познават, за да се разрешават различни клинични случаи, с които практиката ни среща ежедневно.

Препарирането на твърдите зъбни тъкани е една от най-старите и дискутирани теми в българската и в световната литература. Това дава основание тематиката на дисертационния труд да се определи като актуална, тъй като биологично ориентираната препарационна техника (БОПТ) е описана в литературата през 2008 г., а поставените цели и задачи подходящи за нейното оценяване. Алтернативните, а за съжаление и традиционните техники на изпиляване на твърдите зъбни тъкани не са добре познати от практикуващите зъболекари.

Целта на настоящият дисертационен труд е да се докаже предимството на БОПТ при протетично лечение с цели обвивни корони в естетичната зона и да се оценят клиничните резултати от приложението ѝ.

4. Познаване на проблема

Литературният обзор, ангажира 50 страници от дисертационният труд е добре структуриран. Разгледани са подробно анатомията на гингивата и терминологията свързана с нея, което улеснява разглеждането на различните препаративни и отпечатъчни техники.

Библиографията ангажира 24 страници и съдържа 352 литературни източника, от които 32 на кирилица и 320 на латиница. Литературен обзор показва, че докторантката д-р Магдалена Норман Гуглева познава в детайли състоянието на проблема. Докторантката е създала разностранни познания в изследваната област, което и позволява да формулира целта и задачите на дисертационния труд.

5. Методика на изследването

Разработената методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на логичен отговор на задачите на дисертационния труд.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 192 стандартни страници, които включват общо 12 таблици, 161 фигури и 4 приложения. Дисертационният труд на д-р Гуглева е насочен към един стар и в същото време актуален проблем на съвременната протетична стоматология, а именно как най-добре да се препарират зъбите подлежащи на лечение с цели обвивни коронки.

Литературният обзор е изчерпателен и добре организиран.

Целта и задачите са в съответствие с избраната тема. За решаването на тази цел са формулирани общо 4 задачи, една от които е с две подзадачи.

Разработените материалите и методите позволяват разрешаването на поставената цел и конкретните задачи. Описани са подробно и добре онагледени с достатъчен брой фигури.

Резултатите от изпълнението на конкретните задачи са добре онагледени със снимков материал, таблици, схеми и диаграми. Дисертантката предоставя подробен статистически анализ на получените резултати. Обсъждането отговаря на съвременните изисквания.

Заклучението и изводите са в пряка връзка с получените резултати и са подкрепени от статистически обработени таблици и диаграми. Приносите разкриват практическата насоченост на

научния труд.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите на дисертационния труд на дисертантката д-р Магдалена Норман Гуглева са определени като:

1. Приноси с научно-приложен характер

1.1. Приноси с оригинален характер:

- За първи път в България е изследван и клинично оценен пародонталният отговор на меките тъкани след протетично лечение с неснимаеми протезни конструкции при зъби, подготвени с БОПТ;
- За първи път в България е сравнен пародонталният отговор след прилагане на два различни метода за изработване на временни конструкции;
- За първи път в България е представена алтернативна на вертикалните препарационни граници техника.

1.2. Приноси с потвърдителен характер:

- Потвърдено е, че при приложение на биологично ориентирана препарационна техника се установява биотолерантно поведение на околожъбните меки тъкани спрямо неснимаеми протезни конструкции;
- Потвърдено е, че след изпиляване по БОПТ около коронковите ръбове на неснимаеми протезни конструкции се наблюдава намалено задържане на плака;
- Потвърдено е, че при приложение на биологично ориентирана препарационна техника се отчита намалено кървене при сондиране около постоянните неснимаеми конструкции;
- Потвърдено е, че чрез биологично ориентирана препарационна техника се постига увеличаване на дебелината на свободния гингивален ръб.

2. Приноси с приложен характер

Създаден е алгоритъм за изработване на временни конструкции по директно-индиректен

метод с „egg-shell” техника при използване на биологично ориентирана препаративна техника

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите, свързани с дисертационния труд на д-р Гуглева са общо 3: една самостоятелна и две със съавтор, в една от които е първи автор. Това ни дава основание да считаме, че дисертантката може да работи самостоятелно и в екип. Тези пълнотекстови публикации, свързани с дисертационния труд покриват минималните изисквания на НАЦИД за ОНС „Доктор“. Всички публикации са в реферирано списание - International Journal of Science and Research.

9. Лично участие на докторанта

Личното участие на докторантката д-р Магдалена Гуглева заедно с научния и ръководител доц. д-р. Ивета Пламенова Катрева, д.м. в проведеното дисертационно изследване е безспорно и формулираните приноси и получени резултати са тяхна лична заслуга.

10. Автореферат

Авторефератът на д-р Магдалена Гуглева е направен според съответните правила и изисквания, и отразява основните резултати, получени в дисертационния труд.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки към представения дисертационен труд.

12. Лични впечатления

Д-р Магдалена Норман Гуглева е била студентка във ФДМ – София и е асистент във ФДМ-Варна. Личните ми впечатления се основават на дисертационния ѝ труд и ми дават основание да я определя като добър научен работник и преподавател.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Областта, в която д-р Магдалена Гуглева работи поставя проблеми за разрешаване с изключителна значимост за неподвижното протезиране. БОПТ техника е съвсем нова и се нуждае от още разработки и клинични оценки на резултатите от използването ѝ. Всяка публикация за БОПТ

представлява интерес за практикуващите стоматолози и за международните реферирани списания вкл. и такива с импакт фактор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Варна. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на МУ – Варна.

Дисертационният труд показва, че докторантката д-р Магдалена Норман Гуглева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Протетична дентална медицина“. Дисертантката демонстрира качества и умения за самостоятелно и колективно провеждане на научни изследвания.

Съобразявайки се с критериите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, посочени в Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника на МУ– Варна, давам положителна оценка на дисертационния труд „Алтернативни методи за препарация на твърдите зъбни тъкани за цели обвивни коронки” и ще гласувам на д-р Магдалена Норман Гуглева да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 03.03.03 „Ортопедична стоматология”

София
11. 11. 20 23 г

Рецензент:
Проф. д-р Христо Кисов, дм

